

KS. JACENTY MASTEJ

## REZUREKCYJNY CHARAKTER POŚŁANNICTWA JEZUSA CHRYSYDUSA

Stawiane już u początku chrześcijaństwu pytanie o wiarygodność posłannictwa Jezusa z Nazaretu powraca także dzisiaj<sup>1</sup>. Tradycyjne uzasadnienie apologetyczne odwoływało się do argumentacji z pism, z cudów i ze Zmartwychwstania. Przy czym Zmartwychwstanie było traktowane jako największy cud w dziejach ludzkości, a tym samym „dowód” na Boskie posłannictwo Jezusa i nadprzyrodzoną genezę założonego przez Niego Kościoła. Zacieśnianie Zmartwychwstania jedynie do aspektu dowodowego było niewątpliwieubożeniem tej bogatej rzeczywistości. Także prezentacja posłannictwa Jezusa Chrystusa była niepełna, gdyż jego rezurekcyjny wymiar zacieśniano jedynie do faktu Zmartwychwstania, pomijając rezurekcyjny charakter ziemskiego życia Jezusa z Nazaretu oraz posłannictwa, które Chrystus przekazał Kościołowi.

Celem niniejszego artykułu jest wieloaspektowa prezentacja rezurekcyjnego charakteru posłannictwa Jezusa Chrystusa. Całościowe ujęcie tak sformułowanego tematu zostanie dokonane w trzech punktach. Kolejno zaprezentuje się następujące zagadnienia: rezurekcyjny wymiar bazylealnego posłannictwa Jezusa z Nazaretu (I), Zmartwychwstanie jako definitywne wypełnienie posłannictwa Jezusa z Nazaretu (II) oraz rezurekcyjny charakter misji Kościoła Chrystusowego (III). Problematyka zostanie ujęta w perspektywie teologiczno-fundamentalnej, dlatego uwypuklone będą aspekty wiarygodnościowe posłan-

---

Ks. dr JACENTY MASTEJ – adiunkt Katedry Chrystologii Fundamentalnej w Instytucie Teologii Fundamentalnej KUL; adres do korespondencji: ul. Radziszewskiego 7; 20-039 Lublin; e-mail: jmastej@kul.lublin.pl

<sup>1</sup> T. D o l a. *Wiarygodność posłannictwa Jezusa z Nazaretu*. W: *Ut mysterium paschale vivendo exprimatur. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Helmutowi Sobeczce, Dziekanowi Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego z okazji 60. rocznicy urodzin*. Red. T. Dola, R. Pierskała. Opole 2000 s. 333-344.

nictwa Jezusa. Wyeksponowanie Zmartwychwstania jako centralnego wydarzenia w życiu Jezusa z Nazaretu, przy równoczesnym ukazaniu jego związków z Boską genezą Kościoła, pozwoli na pełne ukazanie rezurekcyjnej wiarygodności posłannictwa Jezusa Chrystusa. Prezentacja teologicznego sensu Jezusowego posłannictwa przez pryzmat Zmartwychwstania jest równocześnie jego uwiarygodnieniem.

## I. REZUREKCYJNY WYMIAR BAZYLEALNEGO POSŁANNICTWA JEZUSA Z NAZARETU

Jezus z Nazaretu swoje posłannictwo łączy z nadejściem Królestwa Bożego. Ewangelista Marek narrację o działalności Jezusa rozpoczyna przywołując Jego słowa: „Czas się wypełnił i bliskie jest Królestwo Boże. Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię!” (Mk 1, 15). Królestwo Boże znajduje się w centrum Jezusowego posłannictwa. Jezus mówi o nim stale, objaśnia je za pomocą przypowieści, a dokonywane przezeń cuda są znakami nadejścia panowania Boga. Wprawdzie już Stary Testament mówił o Królestwie Bożym, jednak z łatwością można zauważyć nowość i oryginalność Jezusowego orędzia o Królestwie na tle współczesnego Mu judaizmu<sup>2</sup>.

Królestwo Boże, które wkracza w dzieje ludzkości przez życie i posłannictwo Jezusa z Nazaretu, oznacza nadejście panowania Boga. Przyjście Jezusa jest najdoskonalszym wkroczeniem Boga w historię ludzkości i łączy się z ustanowieniem wiecznotrwałego Królestwa. Królestwo to już uobecnia się na ziemi, ponieważ wśród ludzi jest Ten, który jest nazywany autobasileą, gdyż jest osobowym urzeczywistnieniem i pełnią Królestwa<sup>3</sup>. W Jezusie z Nazaretu Królestwo Boże staje się bliskie i obecne – manifestuje się w Jego słowach i czynach – ale równocześnie permanentnie „przychodzi”, a jego wypełnienie nastąpi w przyszłości (por. Mt 6, 10)<sup>4</sup>. Królestwo, choć rozwija się i wzrasta w doczesności, ma charakter eschatyczny. Podstawą nadziei na eschatyczną przemianę człowieka i świata jest Zmartwychwstały Chrystus, który jako pierwszy został uwielbiony w ludzkim ciele i żyje nowym życiem w Królestwie Boga<sup>5</sup>.

<sup>2</sup> J. Dupuis. *Wprowadzenie do chrystologii*. Tł. W. Zasiura. Kraków 1999 s. 57.

<sup>3</sup> R. Latourelle. *Miracles de Jésus et théologie du miracle*. Montréal-Paris 1986 s. 328-329; H. Witczak. *Eucharystia – sakrament zbawienia dla wielu*. „Verbum Vitae” 2002 nr 1 s. 135.

<sup>4</sup> H. Seweryniak. *Świadectwo i sens. Teologia fundamentalna*. Płock 2001 s. 247.

<sup>5</sup> Dupuis. *Wprowadzenie do chrystologii* s. 73.

Istotą zainauguowanego przez Jezusa Królestwa jest zbawienie, które wraz z nastaniem Królestwa staje się wydarzeniem aktualnym. Wyjątkowość Jezusowego orędzia o Królestwie Bożym polega głównie na tym, iż zbawienie jest definitywne i pełne<sup>6</sup>. Medium, poprzez które Jezus unaocznia słuchaczom dokonującą się rzeczywistość Królestwa, są przypowieści. W nich odwołuje się On do rzeczywistości konkretnej, bliskiej słuchaczom i podpadającej pod zmysły. Na kanwie tego zmysłowego doświadczenia ukazuje słuchaczom rzeczywistość duchową, nadprzyrodzoną, która jest obecna pośród nich. W ten sposób Jezus objawia jak to, co duchowe, wieczne i Boskie, przenika to, co materialne, doczesne i ludzkie. Przypowieści uwypuklają dynamizm i wartość Królestwa przychodzącego w Jezusie oraz bliskość zbawienia, które dokonuje się w spotkaniu z Nim<sup>7</sup>. Soteryczny charakter przypowieści uwyrażnia rezurekcyjny wymiar Jezusowego posłannictwa.

Znakami nadejścia Królestwa są cuda, przez które Jezus ukazuje działanie Boga w dziejach ludzkości. W kontekście podjętego tematu istotne jest przedstawienie związków cudów Jezusa z Jego Zmartwychwstaniem. W dawnej teologii akcentowano jedynie związek czysto zewnętrzny: cuda Jezusa, szczególnie te dokonywane w szabat, doprowadziły do konfliktu między starszyzną żydowską a Jezusem, co przyczyniło się do Jego śmierci, bez której nie byłoby Zmartwychwstania. Dziś eksponuje się głębszą, wewnętrzną, teologiczną relację między cudami Jezusa a Jego Zmartwychwstaniem<sup>8</sup>. Cuda przedwielkanocne zapowiadają rezurekcję, do niej prowadzą i antycypacyjnie ją przedstawiają, co wyraźnie ilustruje cud wskrzeszenia Łazarza. Dokonując wskrzeszenia Jezus objawia się jako Zmartwychwstanie i Życie. Posiada On nie tylko moc przywracania życia umarłym, ale także jest Dawcą nowego nadprzyrodzonego życia. Jezus jest Panem życia i zwycięzcą nad śmiercią. W pełni zrozumiałe stanie się to jednak dopiero po Jego rezurekcji. Między śmiercią i wskrzeszeniem Łazarza a śmiercią i rezurekcją Jezusa istnieje zatem wewnętrzne powiązanie. Cud wskrzeszenia Łazarza implikuje już zmartwychwstanie Jezusa, wyraźnie je zapowiada i proleptycznie o nim świadczy<sup>9</sup>. Wskrzeszenie należy rozważać w łączności ze Zmartwychwstaniem,

---

<sup>6</sup> J. G n i l k a. *Jezus z Nazaretu. Orędzie i dzieje*. Tł. J. Zychowicz. Kraków 1997 s. 108-123.

<sup>7</sup> S e w e r y n i a k. *Świadectwo i sens* s. 249-250.

<sup>8</sup> M. R u s e c k i. *Cud w chrześcijaństwie*. Lublin 1996 s. 421-426.

<sup>9</sup> Tamże s. 423; t e n Ź e. *Czy zmartwychwstanie jest cudem?* W: *In Te Domine speravi. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Arcybiskupowi Bolesławowi Pylakowi Metropolicie Lubelskiemu*. Lublin 1996 s. 228.

gdyż w świetle tego wydarzenia staje się w pełni zrozumiałe, nabiera zbawczego znaczenia oraz uwiarygodnia rezurekcyjny charakter ziemskiego posłannictwa Jezusa.

Rezurekcję zapowiadają także inne cuda Jezusa, gdyż w nich objawia się Boża chwała, która w pełni ukaże się w Zmartwychwstaniu. Ewidentnie jest to widoczne na weselu w Kanie Galilejskiej, gdzie Chrystus dokonując pierwszego cudu „objawił swoją chwałę” (J 2, 11). Cud przemiany wody w wino jest zapowiedzią nadejścia „godziny Jezusa”, w której w pełni rozbrłyśnie Boża chwała – Syn Człowieczy zostanie uwielbiony (J 13, 31-37; 17, 1-5). Pełne uwielbienie Syna przez Ojca dokona się w Zmartwychwstaniu, ale już pierwszy cud inauguruje objawianie się Bożej chwały w Jezusie. Cuda Jezusa, w których objawia się Boża chwała, zapowiadają rezurekcję, a nawet na sposób antycypacyjny ją ujawniają<sup>10</sup>. Chrystofanie są pełnym ukazaniem tej chwały, której objawianie rozpoczęło się w Kanie Galilejskiej.

Uwyraźnić jeszcze trzeba, że przedpaschalne cuda swoją soteryczną skuteczność i siłę motywacyjną otrzymały dzięki Zmartwychwstaniu Jezusa. Moc Boża, przejawiająca się w egzorcyzmach Jezusa, jest świadectwem tego, że nadszedł czas Bożego panowania. Jezus nie tylko objawia jego nadejście, ale także jest świadom, że w Nim Boże Królestwo jest obecne „tu i teraz”. W Jego słowach i czynach zbawienie staje się wydarzeniem aktualnym i stanowi istotę Jego życia i posłannictwa<sup>11</sup>.

Według Starego Testamentu zasadniczą treścią zbawienia jest życie<sup>12</sup>. Zbawić oznacza bowiem obdarzyć nowym życiem. Poprzez cuda Jezus usuwa zagrożenia, które wprowadzają nieład w życie człowieka: grzech, szatana, chorobę, śmierć i wszelkiego rodzaju ludzką nędzę<sup>13</sup>. Dokonywane przez Jezusa uzdrowienia są znakami uzdrawiającego działania Boga. Zwycięstwo nad chorobą cielesną oznacza triumf życia nad śmiercią. Tym samym uzdrowienia cielesne oraz egzorcyzmy stają się zapowiedzią nowego życia, które Chrystus daje w obfitości. Dlatego zbawcze działanie Jezusa obejmuje całego człowieka – jego sferę duchową i cielesną. To przemieniające działanie Boga bywa nazywane nowym stworzeniem (2 Kor 5, 12; Ga 6, 15; Ef 2, 15; 4, 25;

<sup>10</sup> R u s e c k i. *Cud w chrześcijaństwie* s. 423-424.

<sup>11</sup> G n i l k a. *Jezus z Nazaretu* s. 123; D u p u i s. *Wprowadzenie do chrystologii* s. 58.

<sup>12</sup> J. K u d a s i e w i c z. *Biblia Księgą Zbawienia*. W: *Biblia o Odkupieniu*. Red. R. Rubinkiewicz. Lublin 2000 s. 16-17; W. K a s p e r. *Jezus Chrystus*. Tł. B. Białecki. Warszawa 1983 s. 145; J. S c h r e i n e r. *Teologia Starego Testamentu*. Tł. B. W. Matysiak. Warszawa 1999 s. 64-75; H. F r a n k e m ö l l e. *Jezus von Nazareth*. Mainz 1979 s. 138.

<sup>13</sup> T. D o l a. *Śmierć i zmartwychwstanie Jezusa pełnią wydarzeń zbawczych*. AK 84:1992 z. 1 s. 31.

Kol 3, 10), gdyż jego zbawczymi skutkami objęte jest całe stworzenie<sup>14</sup>. Uzdrawienia i egzorcyzmy są prefigurą i zaczątkiem eschatologicznej transformacji, w której cały człowiek dostąpi zbawienia. Cuda te, stanowiąc realną zapowiedź pełnego zbawienia człowieka i odnowy świata w czasach ostatecznych, są jednocześnie ukierunkowane na zmartwychwstanie, w którym dokona się największa przemiana człowieka<sup>15</sup>

Istotą Królestwa Bożego jest także zwycięstwo nad szatanem, prawdziwym nieprzyjacielem człowieka<sup>16</sup>. Jezus podkreśla, że zwycięstwo to dokona się przez krzyż i Zmartwychwstanie: „Teraz odbywa się sąd nad tym światem. Teraz władca tego świata zostanie precz wyrzucony. A Ja, gdy zostanę nad ziemię wywyższony, przyciągnę wszystkich do siebie” (J 12, 31-32). Głosząc Królestwo Boże i dokonując cudów Jezus z Nazaretu ogranicza władzę szatana, grzechu oraz śmierci i ogłasza panowanie Boga. Cuda Jezusa potwierdzają autentyczność Jego Boskiego posłannictwa. Znaki te urzeczywistniają panowanie Boga w świecie i wskazują na zwycięstwo nad szatanem, które już się dokonuje, a definitywnie dokona się przez wskrzeszenie Jezusa.

Urzeczywistniając nadejście Królestwa Bożego Jezus z Nazaretu ma świadomość rezurekcyjną, czyli posiada odwieczną wiedzę co do swojej śmierci na krzyżu oraz Zmartwychwstania i rozmyślnie przypisuje tym wydarzeniom znaczenie soteriologiczne<sup>17</sup>. Świadomość Jezusa uwidacznia się między innymi w sytuacjach konfliktowych z faryzeuszami, saduceuszami, zelotami i władzą rzymską<sup>18</sup>. W polemikach z Żydami Jezus ujawnia wiedzę, jaką posiada co do swojej misji i jej finału. Wypędzając ze świątyni Jerozolimskiej profanujących dom Jego Ojca mówi: „Zburzcie tę świątynię, a Ja w trzech dniach wzniosę ją na nowo. Powiedzieli do Niego Żydzi: Czterdzieści sześć lat budowano tę świątynię, a Ty ją wzniesiesz w przeciągu trzech dni? On zaś mówił o świątyni swego ciała. Gdy więc zmartwychwstał, przypomnieli sobie uczniowie Jego, że to powiedział, i uwierzyli Pismu i słowu, które wyrzekł Jezus” (J 2, 19-22).

---

<sup>14</sup> F. M u s s n e r. *Die Wunder Jesu*. München 1967 s. 52; M. R u s e c k i. *Funkcje cudu*. Sandomierz–Lublin 1997 s. 189-190.

<sup>15</sup> R u s e c k i. *Cud w chrześcijaństwie* s. 424-426.

<sup>16</sup> H. M e r k l e i n. *La signoria di Dio nell'annuncio di Gesù*. Brescia 1994 s. 47.

<sup>17</sup> M. R u s e c k i. *Pan zmartwychwstał i żyje. Zarys teologii rezurekcyjnej*. Warszawa 2006 s. 68-85; A. A. N a p i ó r k o w s k i. *Krzyż. III. Staurologiczna świadomość Jezusa*. W: *Leksykon Teologii Fundamentalnej*. Red. M. Rusecki i in. Lublin–Kraków 2002 s. 711; t e n ż e. *Staurologiczna świadomość Jezusa*. „Studia Paradyskie” 8:1998 s. 227-242.

<sup>18</sup> R u s e c k i. *Pan zmartwychwstał i żyje* s. 72.

Głosząc i urzeczywistniając Królestwo Boże Jezus objawia się jako Prorok czasów eschatycznych. Występując jako prorok Jezus ma świadomość, że podzieli los starotestamentowych proroków; nie tylko będzie odrzucony i prześladowany, ale zginie tragicznie. Skazanie na śmierć Jezus widzi jako konsekwencję bycia prorokiem (Łk 13, 31-33; Mt 23, 37-39). Jezus jest jednak „wyższy” od proroków Starego Testamentu, gdyż zna Ojca, stanowi z Nim jedno i został przez Niego posłany na świat<sup>19</sup> W tej „wyższości” wyraża On – w sposób pośredni – swoją rezurekcyjną świadomość. Także z Jezusowych zapowiedzi męki i Zmartwychwstania (Mt 16, 21-23; 17, 22-23; Łk 18, 31-33 oraz teksty paralelne) jasno wynika, że jest On świadomy tego, co Go czeka w Jerozolimie, a śmierci nie rozumie jako definitywnego końca swego posłannictwa<sup>20</sup>. Wzywając swoich uczniów do naśladowania Go mówi nie tylko o konieczności wzięcia krzyża, ale także o traceniu i znajdowaniu życia: „Jeśli kto chce pójść za Mną, niech się zaprze samego siebie, niech weźmie krzyż swój i niech Mnie naśladuje. Bo kto chce zachować swoje życie, straci je; a kto straci swe życie z mego powodu, znajdzie je” (Mt 16, 24-25). Tym samym Jezus zapewnia swoich uczniów, że ich śmierć nie będzie kresem życia, lecz początkiem nowego życia, które jest w Nim. Stawiając uczniom siebie jako wzór do naśladowania jednocześnie wie, że sam do chwały przejdzie przez cierpienie i krzyż. Pełne zrozumienie tekstów wzywających do naśladowania jest możliwe tylko w kontekście rezurekcyjnej świadomości Jezusa.

Także Ostatnia Wieczerza jest wydarzeniem o kluczowym znaczeniu dla dociekań nad rezurekcyjnym wymiarem bazylealnego posłannictwa Jezusa. Ustanawiana podczas niej Eucharystia jest antycypacją w ofierze krzyża i Zmartwychwstania. Podane apostołom Ciało i Krew Jezusa oznaczają Jego Ciało wydane dla zbawienia ludzi oraz Krew, która zostanie przelana dla zgładzenia grzechów świata. Jezus zapowiada, że pozostanie obecny w Eucharystii, jako wciąż żyjący, a tych, którzy Go będą przyjmować, obdarzy życiem wiecznym. W czasie Ostatniej Wieczerzy Jezus wypowiada słowa, w których zapowiada swoje Zmartwychwstanie: „Zaprawdę, powiadam wam: Odtąd nie będę już pił z owocu winnego krzewu aż do owego dnia, kiedy pić go będę nowy w królestwie Bożym” (Mk 14, 25). Powyższe racje upoważnia-

---

<sup>19</sup> Tamże s. 75.

<sup>20</sup> Tamże s. 76-77; t e n ż e. *Krzyż w wydarzeniach paschalnych. Aspekt teologicznofundamentalny*. W: *Diligis Me? Pasce. Księga Jubileuszowa dedykowana biskupowi sandomierskiemu Wacławowi Józefowi Świerżawskiemu na pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich 1949-1999*. T. 2. Red. S. Czerwik, M. Mierzwa, R. Majkowska. Sandomierz 2000 s. 517-518.

ją do stwierdzenia, że ustanowiona podczas Ostatniej Wieczerzy Eucharystia jest uczcą Nowego Królestwa i ma na wskroś rezurekcyjny charakter.

Analizując życie Jezusa z Nazaretu, którego centrum stanowi orędzie o Królestwie Bożym, należy stwierdzić, że Jezus jako Syn Boży od początku swej publicznej działalności miał rezurekcyjną świadomość. W swoich słowach i czynach objawia posłannictwo powierzone mu przez Ojca, a orędzie o Królestwie Bożym ma na wskroś rezurekcyjny wymiar. Życie Jezusa z Nazaretu ukierunkowane jest na wydarzenie Zmartwychwstania, w którym definitywnie wypełni się Jego posłannictwo.

## II. ZMARTWYCHWSTANIE JAKO DEFINITYWNE WYPEŁNIENIE POSŁANNICTWA JEZUSA Z NAZARETU

W posłannictwie Jezusa z Nazaretu centralnym wydarzeniem jest rezurekcja, którą nowotestamentowe źródła ukazują jako wydarzenie realne, choć ponadhistoryczne<sup>21</sup> Wielość terminów i formuł, za pomocą których pierwotny Kościół wyznawał wiarę w rezurekcję Jezusa (wskrzeszenie, ożywienie, obudzenie, powstanie z martwych, uwielbienie, usprawiedliwienie, uczynienie Panem, wniebowstąpienie, zasiadanie po prawicy Bożej i in.) uwypukla, że chodzi o rzeczywistość dotąd nie spotykaną, zupełnie nową, nadprzyrodzoną, misteryjną, niewyobrażalną w kategoriach ziemskich i niewyraźną w sposób adekwatny za pomocą ludzkich słów<sup>22</sup>.

W Zmartwychwstaniu wypełnia się posłannictwo Jezusa z Nazaretu oraz zostaje uwiarygodniona Jego misja. W tradycyjnej refleksji apologetycznej Zmartwychwstanie było zazwyczaj traktowane jako „dowód” na Boskie posłannictwo Jezusa i nadprzyrodzoną genezę chrześcijaństwa, co było zubożeniem tej bogatej rzeczywistości<sup>23</sup> Współczesna teologia rezurekcyjna uwypukla objawieniowy i zbawczy wymiar Zmartwychwstania oraz ukazuje je jako finał i dopełnienie ziemskiego życia oraz misji Jezusa z Nazaretu. Zmartwychwstanie uzasadnia także Boskie posłannictwo Jezusa<sup>24</sup>. Rezurekcja jest

---

<sup>21</sup> M. R u s e c k i, J. M a s t e j. *Zmartwychwstanie*. W: *Leksykon Teologii Fundamentalnej* s. 1370.

<sup>22</sup> T. D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa*. Opole 2002 s. 260.

<sup>23</sup> R u s e c k i. *Czy zmartwychwstanie jest cudem?* s. 219-220; t e n ż e. *Zbawczy wymiar Objawienia*. W: *Vivere in Christo. Chrześcijański horyzont moralności*. Red. J. Nagórny, A. Derdziuk. Lublin 1996 s. 409-418, zwł. s. 417; t e n ż e. *Bóg objawiający się w dziełach*. AK 84:1992 z. 3 s. 455.

<sup>24</sup> D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 287.

zatem szczytem i pełnią Bożego Objawienia oraz najdoskonalszym jego uwiarogodnieniem.

Stanowiąc pełnię Objawienia Bożego Zmartwychwstanie ma charakter działania trynitarnego, które ma swój początek w Bogu Ojcu<sup>25</sup> We wskrzeszeniu Jezusa Bóg Ojciec ukazuje się jako Stwórca oraz Pan życia i śmierci. W wielu miejscach Nowego Testamentu wskrzeszenie Jezusa jest przedstawiane jako działanie Boga Ojca wobec Syna (por. Dz 3, 15; 4, 10; 10, 40; 1 Kor 6, 14; 15, 15; Rz 10, 9 i in.). Jest ono pełnym mocy dziełem Boga. Przez wskrzeszenie Jezusa objawia się Ojciec, który wskrzesza do życia Syna i jest dawcą życia nowego, doskonałego, nieutralnego, wiecznego – życia, które nie kończy się wraz ze śmiercią. Używane w pierwotnym Kościele formuły: – Bóg „wskrzesił z martwych Jezusa” (Rz 4, 24; 8, 11; 10, 9; 2 Kor 4, 14; Ga 1, 1; Ef 1, 20; Kol 2, 12) czy „Bóg Go wywyższył” (Flp 2, 9) wyrażają wiarę, że rezurekcja jest dziełem Bożej potęgi<sup>26</sup>. Bóg – Dawca życia objawia swoją miłość do Syna oraz potwierdza wiarygodność Jego posłannictwa. W akcie wskrzeszenia Jezusa z martwych Ojciec zaświadcza o swej miłości do Syna oraz identyfikuje się z Jego orędziem, tym samym potwierdza Boską genezę Nowego Królestwa<sup>27</sup>

Zmartwychwstanie jest także wydarzeniem chrystologicznym, gdyż objawia Jezusa, który po śmierci krzyżowej żyje nadal i w uwielbionym ciele zasiada w chwale po prawicy Ojca<sup>28</sup>. Rezurekcja nie jest powrotem Jezusa do ziemskiego życia, ale jest życiem nowym, w uwielbionym ciele. Chwalebny Jezus nie podlega prawom śmierci, gdyż osiągnął już stan eschatyczny, a swoją obecność manifestuje w świecie przez chrystofanie<sup>29</sup> Chrystofanie paschalne stanowią najważniejsze znaki świadczące o realności rezurekcji Jezusa Chrystusa. Podczas chrystofanii uczniowie doświadczają obecności ukrzyżowanego i zmartwychwstałego Pana<sup>30</sup>. Na realność Zmartwychwstania Jezusa wskazu-

<sup>25</sup> L. S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie*. Tł. P. Pachciarek. Warszawa 1984 s. 207-210; D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 256-259.

<sup>26</sup> R. R u b i n k i e w i c z. *Zmartwychwstanie Chrystusa – zmartwychwskrzeszenie nasze*. RT 42:1995 z. 1 s. 89; S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie* s. 207.

<sup>27</sup> G. O' C o l l i n s. *Jesus Risen. An Historical, Fundamental and Systematic Examination of Christ's Resurrection*. New York 1987 s. 197-198.

<sup>28</sup> D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 259.

<sup>29</sup> M. R u s e c k i. *Chrystofanie paschalne*. W: *Leksykon Teologii Fundamentalnej* s. 198-203; t e n ż e. *Chrystofanie paschalne znakiem zmartwychwstania*. W: *Z potrzeby serca Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu doktorowi Edwardowi Pohoreckiemu dyrektorowi Instytutu Wyższej Kultury Religijnej przy KUL*. Red. Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Siczka. Lublin 2004 s. 178-187; t e n ż e. *Pan zmartwychwstał i żyje* s. 197-208.

<sup>30</sup> D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 255.



je także pusty grób. Trzeba jednak zauważyć, że fakt pustego grobu, brany samodzielnie, nie jest wystarczającym argumentem przemawiającym za wiarygodnością Zmartwychwstania. Dopiero w łączności z chrystofaniami i powstaniem wiary paschalnej pierwotnego Kościoła staje się znakiem realności rezurekcji Jezusa.

We wskrzeszeniu Jezusa z martwych w pełni ukazała się istota Jego posłannictwa; dokonało się Jego zwycięstwo nad śmiercią, grzechem i szatanem. W rezurekcji Chrystus objawia się jako Pan wszechrzeczy, jako Boski *Kyrios*. Późniejsze teksty nowotestamentowe mówią o Zmartwychwstaniu jako o dziele Jezusa (por. J 2, 19; 10, 18)<sup>31</sup> Powstanie ze śmierci do życia stanowi dla pierwotnej gminy podstawę do tego, aby Jezusa nazywać Panem (Rz 4, 24; 14, 9; 1 Kor 6, 14; Flp 2, 11 i in.). Tytuł ten wyraża wiarę w to, że wywyższony Jezus godnością dorównuje Bożemu majestatowi<sup>32</sup>. Dzięki Zmartwychwstaniu Bóg-Człowiek, wraz z naturą ludzką, stał się uczestnikiem Bożej chwały; Jezus w ciele uwielbionym przeszedł ze stanu śmierci do innego życia, poza czasem i przestrzenią. Jego ciało zostało przepelnione mocą Ducha Świętego i ma udział w Boskim życiu i chwale. Uwielbienie ciała Jezusa stanowi zadatek przyszłej chwały tych, którzy już żyją w Chrystusie<sup>33</sup>

W rezurekcji, która jest finałem mesjańskiego posłannictwa Jezusa z Nazaretu, w pełni objawiło się Jego Bóstwo<sup>34</sup>. Autor Listu do Rzymian podkreśla, że Jezus przez powstanie z martwych został ustanowiony „pełnym mocy Synem Bożym” (Rz 1, 4). Odwieczne synostwo Jezusa wypływa z relacji trynitarnych, natomiast przez Zmartwychwstanie odwieczny Syn Boży, który przyjął ludzką naturę, został uwielbiony w ludzkim ciele – „zasiada po prawicy Boga” (Mk 16, 19). Zmartwychwstanie jest zatem dopełnieniem Wcielenia – ludzka natura została przebóstwiona i uczestniczy w życiu Bożym<sup>35</sup>. Wskrzeszenie Syna przez Ojca jest wyraźnym uwiarygodnieniem wyjątkowej relacji Jezusa

---

<sup>31</sup> J. K r e m e r. *Die Auferstehung Jesu Christi*. W: *Handbuch der Fundamentaltheologie*. Bd. 2: *Traktat Offenbarung*. Red. W. Kern i in. Tübingen 2000<sup>2</sup> s. 145.

<sup>32</sup> D o l a. *Śmierć i zmartwychwstanie Jezusa pełni wydarzeń zbawczych* s. 38; t e n ż e. *Chrześcijańska pascha*. „Liturgia Sacra” 1995 z. 1-2 s. 51; M. S k i e r k o w s k i. *Jezus historii i wiary*. *Chrystologia fundamentalna Gerarda O'Collinsa*. Warszawa 2002 s. 256-259; S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie* s. 221-226.

<sup>33</sup> J. R a t z i n g e r. *Śmierć i życie wieczne*. Warszawa 2005 s. 153-195; R u s e c k i. *Pan zmartwychwstał i żyje* s. 230-235; G. O' C o l l i n s. *The Resurrection of Jesus Christ: Some Contemporary Issues*. Milwaukee 1993 s. 35 nn.

<sup>34</sup> K. G ó ź d ź. *Chrystologia zmartwychwstania Jezusa*. RT 38-39:1991-1992 z. 2 s. 88; R u s e c k i. *Bóg objawiający się w dziełach* s. 455-456; t e n ż e. *Zbawczy wymiar Objawienia* s. 417-418.

<sup>35</sup> J. G a l o t. *Gesù Liberatore*. Firenze 1983 s. 378.

z Ojcem. Wywyższenie Jezusa przez Boga nadaje Jego posłannictwu trwałą i powszechny charakter, a Zmartwychwstały Pan pozostaje na zawsze i dla wszystkich jedynym Pośrednikiem wiecznego zbawienia<sup>36</sup>.

Pełne mocy Zmartwychwstanie Jezusa jest także dziełem Ducha Świętego (Rz 1, 4; 8, 11; 1 Kor 6, 14; 2 Kor 13, 4; 1 P 3, 18). W rezurekcji Jezusa Duch Boży objawia się jako Współsprawca Jego uwielbienia – „Chrystus [...] zabity wprawdzie na ciele, ale powołany do życia Duchem” (1 P 3, 18)<sup>37</sup> Ziemskie posłannictwo Jezusa z Nazaretu dokonuje się dzięki mocy Ducha, który spoczął na Nim i Go namaścił (Łk 4, 14-21). Chrystus namaszczone Duchem Świętym, w mocy Ducha, spełnia swoje posłannictwo. W Zmartwychwstaniu Jezus dokonuje wylania Ducha Świętego na wspólnotę, która ma kontynuować Jego posłannictwo. W Zmartwychwstaniu objawia się *Paraklet*, a Zmartwychwstały ukazuje się jako Dawca Ducha.

Podsumowując, należy jeszcze raz podkreślić, że Zmartwychwstanie jest podstawowym i najważniejszym kryterium Boskiego posłannictwa Jezusa z Nazaretu oraz chrześcijaństwa jako religii w pełni objawionej i zbawczej<sup>38</sup>. Rezurekcja Jezusa jest nie tylko jednym z wielu uwiarygodniających świadectw, ale jest świadectwem największym. Zmartwychwstanie jest kulminacyjnym wydarzeniem w historii zbawienia i w dziejach świata. Jezus swoim życiem, męczeńską śmiercią i Zmartwychwstaniem wypełnił obietnice mesjańskie oraz stał się jedynym i uniwersalnym pośrednikiem zbawienia<sup>39</sup> Rezurekcja stanowi centrum zespalające i jednoczące posłannictwo Chrystusa i Kościoła. Kształtowana w czasie ziemskiego życia Jezusa z Nazaretu wiara uczniów w Jego mesjańskie posłannictwo swoją ostateczną podstawę i uwiarygodnienie znajduje w doświadczeniach paschalnych pod wpływem Ducha Świętego. Uczniowie obdarowani Duchem odkrywają pełny sens posłannictwa Jezusa z Nazaretu. To Duch Święty, zgodnie z obietnicą Chrystusa, doprowadził ich do całej prawdy o Jezusie z Nazaretu (J 16, 13) i permanentnie ożywia wspólnotę wierzących w Niego.

<sup>36</sup> D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 262.

<sup>37</sup> S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie* s. 210-214.

<sup>38</sup> R u s e c k i, M a s t e j. *Zmartwychwstanie* s. 1374; R u s e c k i. *Bóg objawiający się w dziełach* s. 456.

<sup>39</sup> M. R u s e c k i. *Uniwersalizm zbawienia w Jezusie Chrystusie w nauce Vaticanum II*. W: *Uniwersalizm chrześcijaństwa a pluralizm religii*. Red. S. Budzik, Z. Kijas. Tarnów 2000 s. 52-71.

## III. REZUREKCYJNY CHARAKTER MISJI KOŚCIOŁA CHRYSYDUSOWEGO

Chrystusowe posłannictwo znajduje swoje przedłużenie w misji Kościoła. Zmartwychwstały Pan do swoich apostołów powiedział: „Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam” (J 20, 21). Powierzona apostołom misja jest równocześnie posłannictwem całego Kościoła i ma wyraźnie rezurekcyjny charakter<sup>40</sup>.

Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa ma kolosalne znaczenie w genezie Kościoła oraz w jego urzeczywistnieniu się w historii<sup>41</sup>. Kościół ostatecznie został zrodzony w Jezusowym Zmartwychwstaniu i jest Mistycznym Ciałem Zmartwychwstałego. Geneza Kościoła ma na wskroś rezurekcyjny charakter. Taki też wymiar ma jego urzeczywistnienie się w historii – Kościół „idzie od zmartwychwstania Jezusa ku własnemu zmartwychwstaniu”<sup>42</sup>. Kościół nie tylko głosi Zmartwychwstanie Chrystusa, ale tym wydarzeniem żyje i urzeczywistnia je w historii kontynuując posłannictwo Jezusa z Nazaretu. Z woli Chrystusa rezurekcyjny charakter posłannictwa Kościoła należy do jego istoty i jest znakiem jego wiarygodności. Rezurekcja Chrystusa stanowi kluczowy aspekt permanentnej eklezjogenezy. Tym samym rezurekcyjne posłannictwo Jezusa jest wciąż żywe i aktualne.

Tajemnica śmierci i Zmartwychwstania Jezusa stanowi centrum wiary i przepowiadania Kościoła pierwotnego<sup>43</sup>. Wielkanocna wiara uczniów oparta jest na głębokim przekonaniu, że Jezus, który umarł i którego ciało złożono do grobu, żyje i ukazuje się, a Jego grób jest pusty. Wiara ta zrodziła się w wyniku spotkań z Jezusem zmartwychwstałym, który w pełni objawił im samego siebie i „stał się dla nich widzialnym w swoim uwielbionym cielem”<sup>44</sup>. Paschalna wiara uczniów jest wiarą w Jezusa jako Mesjasza i Syna Bożego<sup>45</sup>. Głosząc Zmartwychwstanie Jezusa, apostołowie ukazują jego historyzujący sens oraz odwołują się do osobistych doświadczeń – przeżytych

---

<sup>40</sup> S. P i é - N i n o t. *Wprowadzenie do eklezjologii*. Tł. T. Kukułka. Kraków 2002 s. 96.

<sup>41</sup> P. N e u n e r. *Eklezjologia – nauka o Kościele*. W: *Podręcznik teologii dogmatycznej*. Traktat VII. Red. W. Beinert. Tł. W. Szymona. Kraków 1999 s. 231; D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 294-308.

<sup>42</sup> F.-X. D u r r w e l l. *Ojciec. Bóg w swoim miłosierdziu*. Tł. W. Misztal. Kielce 2000 s. 91.

<sup>43</sup> S. P i é. *Zmartwychwstanie Chrystusa w teologii współczesnej*. W: *Tajemnica odkupienia*. Red. L. Balter i in. Poznań 1997 s. 273. Kolekcja Communio. T. 9.

<sup>44</sup> D u p u i s. *Wprowadzenie do chrystologii* s. 55.

<sup>45</sup> R. S c h n a c k e n b u r g. *Cristologia del Nuovo Testamento*. W: *Mysterium Salutis*. T. 5: *L'evento Cristo*. Red. J. Feiner, M. Löhrer. Brescia 1971 s. 296.

chrystofanii, które były realnym doświadczeniem obecności Zmartwychwstałego Pana<sup>46</sup>. Popaschalną wspólnotę uczniów Chrystusa cechuje przede wszystkim wyraźna więź osobowa łącząca uczniów ze Zmartwychwstałym Panem. Ze spotkań z Nim rodzi się i pogłębia wiara nowotestamentowej Eklezji. Doświadczenie obecności Pana ma zatem kapitalne znaczenie eklezjotwórcze.

Paschalne świadectwo apostołów jest nie tylko potwierdzeniem tego, co się dokonało, ale również proklamacją sensu i mocy wydarzeń zbawczych. Centralną treścią życia i przepowiadania Kościoła apostołskiego jest śmierć i Zmartwychwstanie Chrystusa. Głoszenie śmierci i Zmartwychwstania Jezusa jest wyznawaniem wiary i przyczynia się do budowania wspólnoty eklezjalnej, która jest w sensie ścisłym wspólnotą paschalną. Wypełniona w misterium paschalnym zbawcza misja Jezusa staje się odtąd posłannictwem wspólnoty eklezjalnej: „będziecie moimi świadkami w Jerozolimie i w całej Judei, w Samarii, i aż po krańce ziemi” (Dz 1, 11). W tym kontekście należy dopowiedzieć, że ostateczne objawienie się Kościoła mogło nastąpić dopiero wtedy, gdy Chrystus doprowadził swoje zbawcze dzieło do końca i udzielił mu Ducha Świętego. Dopełnione zesłaniem Ducha Świętego Zmartwychwstanie jest początkiem istnienia Kościoła w historii. Dzięki Kościołowi cała ludzkość może uczestniczyć w paschalnym dziele Chrystusa, które permanentnie jest uobecnianie przez Ducha Świętego (KK 4). Rodzenie i budowanie Kościoła dokonuje się dzięki Duchowi Zmartwychwstałego Pana, który ożywia i uświęca Kościół. Tym samym nowotestamentowa Eklezja jest wspólnotą na wskroś rezurekcyjną. Dokonane przez Chrystusa raz na zawsze dzieło Odkupienia urzeczywistnia się w życiu wierzących poprzez Kościół. Pascha Chrystusa, której szczytem była rezurekcja, jest permanentnie paschą Kościoła<sup>47</sup>

Kościół urzeczywistnia się jako wspólnota rezurekcyjna przez posługę słowa. Przepowiadanie Zmartwychwstania Chrystusa zajmuje w Kościele centralne miejsce. Już pierwotne chrześcijaństwo umieściło rezurekcję Jezusa w centrum życia i przepowiadania wspólnoty eklezjalnej. Przedmiotem wiary i przepowiadania apostołskiego są wydarzenia paschalne (fakt męki, śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa) oraz ich zbawczy sens. Kerygma apostołskie

---

<sup>46</sup> W. H r y n i e w i c z. *Chrystus nasza Pascha*. Lublin 1987 s. 87-131; R u s e c k i. *Chrystofanie paschalne* s. 200; D o l a. *Teologia misterium Jezusa* s. 302; S e w e r y n i a k. *Świadectwo i sens* s. 361; J. M a s t e j. *Paschalna geneza wiary chrześcijańskiej*. RT 51:2004 z. 9 s. 106-110.

<sup>47</sup> A. N a p i ó r k o w s k i. *Geneza, natura i postanie Kościoła*. W: *Teologia fundamentalna*. T. 4: *Kościół Chrystusowy*. Red. T. Dzidek, Ł. Kamykowski, A. Kubiś, A. Napiórkowski. Kraków s. 96.

jest wezwaniem do wiary w zmartwychwstałego Pana oraz służy pogłębianiu, ożywianiu i umacnianiu więzi z Chrystusem<sup>48</sup>.

Misterium rezurekcyjne Chrystusa uobecnia się w sakramentalnym kulcie Kościoła. Dzięki sprawowanej liturgii wspólnota eklezjalna doświadcza realnego istnienia zmartwychwstałego Kyriosa<sup>49</sup>. Sakramenty uobecniają nie tyle konkretny, jednorazowy, historyczny czyn Chrystusa, ile trwałą, Boską i zbawczą rzeczywistość w nim zawartą. W sakramentach żyje oraz działa zmartwychwstały Pan i realizuje swe zbawcze posłannictwo. Dzięki sakramentom wierzący jednoczą się z Nim oraz zostają wszczepieni w misterium Jego życia, męki, śmierci i Zmartwychwstania (KK 7; KDK 22). Najgłębszy sens sakramentów wyraża się zatem w tym, że Kościół sam uczestnicząc w tajemnicy paschalnej wprowadza w nią także wierzących<sup>50</sup>. Ten dynamizm paschalny Kościoła wypływa z otrzymanego od Chrystusa posłannictwa.

Rzeczywistość sakramentalna Kościoła jest na wskroś przeniknięta misterium Zmartwychwstania Chrystusa. Sprawując sakramenty, Kościół wciąż na nowo przeżywa swoją rezurekcyjną genezę oraz urzeczywistnia się jako wspólnota naznaczona raz na zawsze stygmatem rezurekcji Jezusa<sup>51</sup>. Tworzony przez sakramenty Kościół jest wspólnotą rezurekcyjną<sup>52</sup>. Wprawdzie wszystkie sakramenty mają swoje zakorzenienie w rezurekcji Chrystusa i prowadzą do naszego zmartwychwstania, jednak sakramentem na wskroś rezurekcyjnym jest Eucharystia, która permanentnie rodząc się z Paschy jest jej pamiątką oraz uobecnieniem Chrystusowego przejścia ze śmierci do życia<sup>53</sup>. To właśnie w Eucharystii w sakramentalny sposób nieustannie uobecnia się nowa Pascha, której pełnią jest Zmartwychwstanie i życie. Eucharystia jest

---

<sup>48</sup> F.-X. D u r r w e l l. *La Résurrection de Jésus, mystère du salut*. Le Puy 1963 s. 391-398; S. M o y s a. *Słowo zbawienia*. Kraków 1974 s. 209-211; W. H r y n i e w i c z. *Nasza pascha z Chrystusem*. Lublin 1987 s. 197.

<sup>49</sup> W. H r y n i e w i c z. *Pascha Chrystusa w dziejach człowieka i wszechświata*. Lublin 1991 s. 133-136; t e n ż e. *Nasza pascha z Chrystusem* s. 287; S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie* s. 264.

<sup>50</sup> P. V i s e n t i n. *Mistero pasquale e teologia dei sacramenti nell'insegnamento del Vaticano II*. „*Studia Patavina*” 13:1966 s. 305-324; J. K r a s i ń s k i. *Misterium Chrystusa w sakramentach*. „*Znak*” 22:1970 nr 197 s. 1416-1427; B. M o k r z y c k i. *Między pierwszym a drugim przyjściem Pana. Sakramenty jako znaki historii zbawienia*. W: *Sakramenty Kościoła posoborowego*. Kraków 1970 s. 343-353; F.-X. D u r r w e l l. *Eucharystia sakrament paschalny*. Tł. L. Rutkowska. Warszawa 1987.

<sup>51</sup> H r y n i e w i c z. *Nasza pascha z Chrystusem* s. 182; O' C o l l i n s. *Jesus Risen* s. 160-175.

<sup>52</sup> P i é - N i n o t. *Wprowadzenie do eklezjologii* s. 58-72.

<sup>53</sup> S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie* s. 277-293.

sakramentem realnej obecności Pana, Jego ustawicznym świadectwem, że On zmartwychwstał i żyje. Jezus jest obecny w eucharystycznym Ciele i Krwi dlatego, że został przez Boga wskrzeszony do życia<sup>54</sup>. W Eucharystii Chrystus karmi wierzących swoim zmartwychwstałym i uwielbionym Ciałem i czyni ich uczestnikami swojego chwalebego życia. Podkreślić należy identyczność pokarmu eucharystycznego z ciałem wydanego na śmierć i zmartwychwstałego Pana<sup>55</sup>. Eucharystia, która jest spożywaniem przez wiernych Ciała i Krwi Pańskiej, jest realnym udziałem w Ciele i Krwi Chrystusa oraz zadatką wskrzeszenia w dniu ostatecznym. Powszechne zmartwychwstanie ludzkości dokona się w mocy zmartwychwstałego Pana<sup>56</sup>. Zapowiedzią zbawczej przemiany ludzkości jest przemiana dokonująca się w Eucharystii – mocą Ducha ziemską rzeczywistość (chleb i wino) zostaje przemieniona w uwielbione Ciało Chrystusa.

Eucharystia buduje Kościół – Mistyczne Ciało Zmartwychwstałego. Spożywając Ciało i Krew Zmartwychwstałego wierzący jednoczą się z Nim oraz łączą się w braterskiej wspólnotcie. Eklezja eucharystyczna, zjednoczona przez Ducha, stanowi w Jezusie zmartwychwstałym jedno Ciało (1 Kor 12, 12)<sup>57</sup>. Duch Święty sprawia, że to, co w Kościele widzialne, zewnętrzne, cielesne, ziemskie, jest przenikane mocą uwielbionego Pana, tym samym Kościół upodabnia się do zmartwychwstałego Pana<sup>58</sup>.

Podkreślić także należy, że rezurekcyjny charakter posłannictwa Kościoła ma ogromne znaczenie dla jego wiarygodności<sup>59</sup>. *Ecclesia*, urzeczywistniając się w doczesności, uczestniczy w dobrach zbawczych wysłużonych przez zmartwychwstałego Pana, a równocześnie zdąża na ostateczne spotkanie ze zmartwychwstałym Panem<sup>60</sup>. Tym samym wspólnota eklezjalna permanentnie przeżywa swoją paschę i pozostaje wierna słowom, które wypowiada podczas sprawowania Eucharystii: „głosimy śmierć Twoją Panie Jezu, wyznajemy Twoje zmartwychwstanie i oczekujemy Twego przyjścia w chwale” Rezurekcyjne dzieło Chrystusa jest rzeczywistością ponadczasową, nieprzemijającą i wiecznotrwałą<sup>61</sup>. Wierzący w Chrystusa już na ziemi żyje nowym

<sup>54</sup> D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 277.

<sup>55</sup> S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie* s. 277.

<sup>56</sup> H. U. von B a l t h a s a r. *Teologia misterium paschalnego*. Tł. E. Piotrowski. Kraków 2001 s. 92; M. S c h m a u s. *Der Glaube der Kirche*. Bd. 2. München 1970 s. 387 nn.

<sup>57</sup> D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 278.

<sup>58</sup> S c h e f f c z y k. *Zmartwychwstanie* s. 266-269.

<sup>59</sup> D o l a. *Teologia misteriów życia Jezusa* s. 294-308.

<sup>60</sup> R. M a r t i n. *Powróci Chrystus Pan*. Tł. T. M. Micewicz. Warszawa 1991 s. 61-69.

<sup>61</sup> H r y n i e w i c z. *Nasza pascha z Chrystusem* s. 260.

życiem, które jest zadatkem przyszłego zmartwychwstania (Rz 8, 9-11; 6, 7-11). To pełne nadziei życie rodzi się z przekonania, że Chrystus przez Zmartwychwstanie uwolnił człowieka spod panowania grzechu i śmierci (Rz 8, 1-4; 5, 1-2). Konkludując, należy jeszcze podkreślić, że Kościół jest wiarygodny, jeśli świadom swego Boskiego pochodzenia i ostatecznego przeznaczenia, wierny misji otrzymanej od zmartwychwstałego Pana, głosi Jego rezurekcję i pozostaje dla świata znakiem Chrystusowego zwycięstwa, które jest źródłem nadziei człowieka na powszechne zmartwychwstanie i życie wieczne.

\*

Celem niniejszego artykułu było ukazanie rezurekcyjnego charakteru posłannictwa Jezusa Chrystusa. Jako zasadę interpretacyjną przyjęto wydarzenie Zmartwychwstania. Prezentując rezurekcyjny charakter posłannictwa Chrystusa najpierw uwypuklono rezurekcyjny wymiar bazylealnego posłannictwa Jezusa z Nazaretu. Następnie zaprezentowano objawieniowy i zbawczy wymiar Zmartwychwstania, które stanowi finał i dopełnienie ziemskiego życia oraz posłannictwa Jezusa. W Zmartwychwstaniu nie tylko wypełnia się Boskie posłannictwo Jezusa Chrystusa, ale także zostaje uwiarygodniona Jego misja. Rezurekcja jest szczytem i pełnią Bożego Objawienia i Zbawienia oraz najdoskonalszym jego uwiarygodnieniem. Zmartwychwstanie jest też kluczowym wydarzeniem dla eklezjogenezy. W rezurekcji Chrystusa należy upatrywać zarówno genezę Kościoła, jak również racje jego trwania w historii i istotę posłannictwa. Kościół jest Kościołem Zmartwychwstałego i Kościołem Zmartwychwstania; gdyż nie tylko pochodzi od Zmartwychwstałego, ale także urzeczywistnia Jego obecność w historii oraz prowadzi wierzących do zmartwychwstania, którego zadatek otrzymują już w ziemskim życiu.

Powyższe rozważania upoważniają także do wniosku o charakterze metodologicznym. Rezurekcja stanowi centrum zespalające i jednoczące posłannictwo Chrystusa i Kościoła. Tym samym może być swoistym „łącznikiem” traktatu chrystologicznego i eklezjologicznego, co uwyraźnione zostało w niniejszym artykule.

## BIBLIOGRAFIA

- B a l t h a s a r H. U. von: Teologia misterium paschalnego. Tł. E. Piotrowski. Kraków: Wyd. WAM 2001.
- D o l a T.: Chrześcijańska pascha. „Liturgia Sacra” 1995 z. 1-2 s. 45-54.
- D o l a T.: Śmierć i zmartwychwstanie Jezusa pełnią wydarzeń zbawczych. AK 84:1992 z. 1 s. 28-41.
- D o l a T.: Teologia misteriów życia Jezusa. Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego 2002.
- D o l a T.: Wiarygodność posłannictwa Jezusa z Nazaretu. W: *Ut mysterium paschale vivendo exprimatur*. Księga pamiątkowa dedykowana Księdzu Profesorowi Helmutowi Sobeczce, Dziekanowi Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego z okazji 60. rocznicy urodzin. Red. T. Dola, R. Pierskała. Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego 2000 s. 333-344.
- D u p u i s J.: Wprowadzenie do chrystologii. Tł. W. Zasiura. Kraków: Wyd. WAM 1999.
- D u r r w e l l F.-X.: Eucharystia sakrament paschalny. Tł. L. Rutkowska. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX 1987.
- D u r r w e l l F.-X.: La Résurrection de Jésus, mystère du salut. Le Puy 1963.
- D u r r w e l l F.-X.: Ojciec. Bóg w swoim miłosierdziu. Tł. W. Misztal. Kielce: „Jedność” 2000.
- F r a n k e m ö l l e H.: Jesus von Nazareth. Mainz 1979.
- G a l o t J.: Gesù Liberatore. Firenze: Libreria Editrice Fiorentina 1983.
- G n i l k a J.: Jezus z Nazaretu. Orędzie i dzieje. Tł. J. Zychowicz. Kraków: Znak 1997.
- G ó ź d ź K.: Chrystologia zmartwychwstania Jezusa. RT 38-39:1991-1992 z. 2 s. 87-96.
- H r y n i e w i c z W.: Chrystus nasza Pascha. Lublin: TN KUL 1987.
- H r y n i e w i c z W.: Nasza pascha z Chrystusem. Lublin: TN KUL 1987.
- H r y n i e w i c z W.: Pascha Chrystusa w dziejach człowieka i wszechświata. Lublin: TN KUL 1991.
- K a s p e r W.: Jezus Chrystus. Tł. B. Białecki. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX 1983.
- K r a s i ń s k i J.: Misterium Chrystusa w sakramentach. „Znak” 22:1970 nr 197 s. 1416-1427.
- K r e m e r J.: Die Auferstehung Jesu Christi. W: Handbuch der Fundamentaltheologie. T. 2: Traktat Offenbarung. Red. W. Kern i in. Tübingen 2000<sup>2</sup> s. 141-159.
- K u d a s i e w i c z J.: Biblia Księgą Zbawienia. W: Biblia o Odkupieniu. Red. R. Rubinkiewicz. Lublin: RW KUL 2000 s. 7-40.
- L a n g k a m m e r H.: Świadomość zbawczego posłannictwa Jezusa. W: Biblia o Odkupieniu. Red. R. Rubinkiewicz. Lublin: RW KUL 2000 s. 129-142.
- L a t o u r e l l e R.: Miracles de Jésus et théologie du miracle. Montréal-Paris 1986.
- M a r t i n R.: Powróci Chrystus Pan. Tł. T. M. Micewicz. Warszawa: Wyd. Księży Marianów 1991.
- M a s t e j J.: Paschalna geneza wiary chrześcijańskiej. RT 51:2004 z. 9 s. 97-113.
- M e r k l e i n H.: La signoria di Dio nell’annuncio di Gesù. Brescia 1994.
- M o k r z y c k i B.: Między pierwszym a drugim przyjściem Pana. Sakramenty jako znaki historii zbawienia. W: Sakramenty Kościoła posoborowego. Red. H. Bogacki, S. Moysa, Z. Perz. Kraków: Wyd. WAM 1970 s. 343-353.
- M o y s a S.: Słowo zbawienia. Kraków: Znak 1974.
- M o y s a S.: Zmartwychwstanie Chrystusa jako motyw nadziei. „Biuletyn Ekumeniczny” 9:1980 nr 1 s. 45-72.
- M u s s n e r F.: Die Wunder Jesu. München 1967.



- N a p i ó r k o w s k i A.: Geneza, natura i posłanie Kościoła. W: Teologia fundamentalna. T. 4: Kościół Chrystusowy. Red. T. Dzidek, Ł. Kamykowski, A. Kubiś, A. Napiórkowski. Kraków: Wydawnictwo Naukowe PAT s. 71-105.
- N a p i ó r k o w s k i A. A.: Krzyż. III. Staurologiczna świadomość Jezusa. W: Leksykon Teologii Fundamentalnej. Red. M. Rusecki i in. Lublin–Kraków: Wyd. „M” 2002 s. 710-715.
- N a p i ó r k o w s k i A. A.: Staurologiczna świadomość Jezusa. „Studia Paradyskie” 8:1998 s. 227-242.
- N e u n e r P.: Eklezjologia – nauka o Kościele. Tł. W. Szymona. W: Podręcznik teologii dogmatycznej. Traktat VII. Red. W. Beinert. Kraków: Wyd. „M” 1999.
- O’C o l l i n s G.: Christology. A Biblical, Historical and Systematic Study of Jesus. Oxford 1995.
- O’C o l l i n s G.: Jesus Risen. An Historical, Fundamental and Systematic Examination of Christ’s Resurrection. New York: Paulist Press 1987.
- O’C o l l i n s G.: The Resurrection of Jesus Christ: Some Contemporary Issues. Milwaukee 1993.
- P i é S.: Zmartwychwstanie Chrystusa w teologii współczesnej. W: Tajemnica odkupienia. Red. L. Balter i in. Poznań 1997 s. 270-279. Kolekcja Communio. T. 11.
- P i é N i n o t S.: Wprowadzenie do eklezjologii. Tł. T. Kukułka. Kraków: Wyd. WAM 2002.
- R a t z i n g e r J.: Śmierć i życie wieczne. Tł. M. Węclawski. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX 2005.
- R u b i n k i e w i c z R.: Zmartwychwstanie Chrystusa – zmartwychwskrzeszenie nasze. RT 42:1995 z. 1 s. 85-93.
- R u s e c k i M., M a s t e j J.: Zmartwychwstanie. W: Leksykon Teologii Fundamentalnej. Red. M. Rusecki i in. Lublin–Kraków: Wydawnictwo „M” 2002 s. 1367-1375.
- R u s e c k i M.: Bóg objawiający się w dziełach. AK 84:1992 z. 3 s. 448-459.
- R u s e c k i M.: Chrystofanie paschalne znakiem zmartwychwstania. W: Z potrzeby serca Księga jubileuszowa dedykowana Księdzu doktorowi Edwardowi Pohoreckiemu dyrektorowi Instytutu Wyższej Kultury Religijnej przy KUL. Red. Z. Krzyszowski, M. Nowak, S. Sieczka. Lublin: IWKR 2004 s. 178-187.
- R u s e c k i M.: Chrystofanie paschalne. W: Leksykon Teologii Fundamentalnej. Red. M. Rusecki i in. Lublin–Kraków: Wyd. „M” 2002 s. 198-203.
- R u s e c k i M.: Cud w chrześcijaństwie. Lublin: TN KUL 1996.
- R u s e c k i M.: Czy zmartwychwstanie jest cudem? W: *In Te Domine speravi*. Księga pamiątkowa poświęcona Księdzu Arcybiskupowi Bolesławowi Pylakowi Metropolicie Lubelskiemu. Lublin: RW KUL 1996 s. 219-233.
- R u s e c k i M.: Krzyż w wydarzeniach paschalnych. Aspekt teologicznofundamentalny. W: *Diligis Me? Pasce*. Księga Jubileuszowa dedykowana biskupowi sandomierskiemu Wacławowi Józefowi Świerzawskiemu na pięćdziesięciolecie święceń kapłańskich 1949-1999. T. 2. Red. S. Czerwik, M. Mierzwa, R. Majkowska. Sandomierz: Wydawnictwo Diecezjalne „Hodie” 2000 s. 511-527.
- R u s e c k i M.: Pan zmartwychwstał i żyje. Zarys teologii rezurekcyjnej. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX 2006.
- R u s e c k i M.: Sperancyjny argument. W: Leksykon Teologii Fundamentalnej. Red. M. Rusecki i in. Lublin–Kraków: Wyd. „M” 2002 s. 1126-1132.
- R u s e c k i M.: Uniwersalizm zbawienia w Jezusie Chrystusie w nauce Vaticanum II. W: Uniwersalizm chrześcijaństwa a pluralizm religii. Red. S. Budzik, Z. Kijas. Tarnów: Biblos 2000 s. 52-71.

- R u s e c k i M.: Zbawczy wymiar Objawienia. W: *Vivere in Christo*. Chrześcijański horyzont moralności. Red. J. Nagórny, A. Derdziuk. Lublin: RW KUL 1996 s. 409-418.
- R u s e c k i M.: Funkcje cudu. Sandomierz–Lublin: Wydawnictwo Diecezjalne 1997.
- S c h e f f c z y k L.: Zmartwychwstanie. Tł. P. Pachciarek. Warszawa: Instytut Wydawniczy PAX 1984.
- S c h m a u s M.: Der Glaube der Kirche. T. 2. München 1970.
- S c h n a c k e n b u r g R.: Cristologia del Nuovo Testamento. W: *Mysterium Salutis*. T. 5: L'evento Cristo. Red. J. Feiner, M. Löhrer. Brescia: Queriniana 1971.
- S c h r e i n e r J.: Teologia Starego Testamentu. Tł. B. W. Matysiak. Warszawa: Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”, Instytut Wydawniczy PAX 1999.
- S e w e r y n i a k H.: Świadectwo i sens. Teologia fundamentalna. Płock: Płocki Instytut Wydawniczy 2001.
- S k i e r k o w s k i M.: Jezus historii i wiary. *Chrystologia fundamentalna* Gerarda O'Collinsa. Warszawa: Wydawnictwo UKSW 2002.
- V i s e n t i n P.: Mistero pasquale e teologia dei sacramenti nell'insegnamento del Vaticano II. „*Studia Patavina*” 13:1966 s. 305-324.
- W i t c z y k H.: Eucharystia – sakrament zbawienia dla wielu. „*Verbum Vitae*” 2002 nr 1 s. 123-154.
- Z i e g l e r A.: *Das Glück Jesu*. Stuttgart 1978.

## THE RESURRECTIONAL CHARACTER OF THE MISSION OF JESUS CHRIST

### S u m m a r y

The paper seeks to present the multifaceted and resurrectional character of the mission of Jesus Christ. The overall approach to the topic has been discussed in three points. The following questions are shown in turn: the resurrectional dimension of the Basilean mission of Jesus Christ (I), Resurrection as a definitive fulfilment of the mission of Jesus Christ of Nazareth (II), and the resurrectional character of the mission of Christ's Church (III).

The problem has been viewed from the perspective of fundamental theology, therefore some reliable aspects of Jesus' mission have been highlighted. Now Resurrection has been assumed as the principle of interpretation. It has been exposed as the central event in the life of Jesus of Nazareth, showing at the same time its relations with the Divine genesis of the Church. Therefore the resurrectional reliability of the mission of Jesus Christ could be shown in its full picture. Resurrection is the centre, combining and uniting the mission of Christ and the Church. Accordingly, it can be a peculiar „link” between the Christological and ecclesiological tracts.

*Translated by Jan Kłós*

**Słowa kluczowe:** Jezus Chrystus, zmartwychwstanie, wiarygodność, Kościół, cud, Królestwo Boże, Eucharystia, posłannictwo.

**Key words:** Jesus Christ, Resurrection, reliability, the Church, miracle, Kingdom of God, the Eucharist, mission.